

УДК 349.42: 346.54

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АГРОІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ**Л. А. Чеканська**Національний університет біоресурсів і природокористування України
вул. Героїв Оборони, 11, м. Київ, 03041, Україна. E-mail: Lorik-c@yandex.ua

У статті досліджено особливості сучасного стану нормативно-правового законодавства у сфері регулювання агроінвестиційних потоків в Україні. Оскільки агропромисловий комплекс є базовим сектором народного господарства України, для забезпечення його ефективного функціонування необхідні значні інвестиційні ресурси. Проте в Україні інвестиційна активність внутрішніх і зарубіжних інвесторів значною мірою стримується за рахунок несприятливого інвестиційного середовища, цілої низки зовнішніх і внутрішніх чинників. Тому проблема підвищення ефективності інвестиційного процесу є однією з найбільш актуальних на даному етапі розвитку економіки держави.

В статті висвітлено основні недоліки правової бази здійснення інвестиційної діяльності та вплив змін у законодавчій базі на обсяги надходжень іноземних інвестицій. Оскільки основним із напрямів стратегічного курсу зовнішньої політики України на сьогодні є інтеграція до Європейського Союзу, проаналізовано основні законодавчі акти, пов'язані з євроінтеграційними процесами та наведені шляхи подальшого розвитку національного господарства з огляду на європейський вибір України.

Ключові слова: агропромисловий комплекс, державне регулювання, інвестиційна діяльність, інвестиційний клімат, інвестиційний процес.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ АГРОИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В УКРАИНЕ**Л. А. Чеканская**Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины
ул. Героев Оборони, 11, г. Киев, 03041, Украина. E-mail: Lorik-c@yandex.ua

В статье исследованы особенности современного состояния нормативно-правового законодательства в сфере регулирования агроинвестиционных потоков в Украину. Поскольку агропромышленный комплекс является базовым сектором народного хозяйства Украины, для обеспечения его эффективного функционирования необходимы значительные инвестиционные ресурсы. Однако в Украине инвестиционная активность внутренних и зарубежных инвесторов в значительной степени сдерживается за счет неблагоприятной инвестиционной среды, целого ряда внешних и внутренних факторов. Поэтому проблема повышения эффективности инвестиционного процесса является одной из наиболее актуальных на данном этапе развития экономики государства.

В статье освещены основные недостатки правовой базы осуществления инвестиционной деятельности и влияние изменений в законодательной базе на объемы поступлений иностранных инвестиций. Поскольку основным из направлений стратегического курса внешней политики Украины на сегодня является интеграция в Европейский Союз, то проанализированы основные законодательные акты, связанные с евроинтеграционными процессами и приведены пути дальнейшего развития национального хозяйства с учетом европейского выбора Украины.

Ключевые слова: агропромышленный комплекс, государственное регулирование, инвестиционная деятельность, инвестиционный климат, инвестиционный процесс.

АКТУАЛЬНІСТЬ РОБОТИ. Становлення і розвиток ринкових відносин в Україні нерозривно пов'язаний з агропромисловим комплексом, який є базовим сектором народного господарства України, тому для забезпечення його ефективного функціонування необхідні значні інвестиційні ресурси. Проте, в Україні інвестиційна активність внутрішніх і зарубіжних інвесторів значною мірою стримується за рахунок несприятливого інвестиційного середовища, цілої низки зовнішніх і внутрішніх чинників.

Тому перетворення аграрного сектору на високоефективний, конкурентоспроможний на внутрішньому та зовнішньому ринках сектор економіки, гарантування продовольчої безпеки держави та розв'язання соціальних проблем на селі є однією з стратегічних цілей держави на даний час. Забезпечити виконання цих цілей можливо лише шляхом залучення інвестицій в сільськогосподарське виробництво, у розвиток сільських територій, а також застосування новітніх технологій та сучасних правових механізмів управління аграрним бізнесом.

Правове забезпечення інвестиційних надходжень у сільське господарство є важливим завданням з огляду на пріоритетність галузі для вітчизняної економіки. Досвід економічного регулювання останніх років переконливо свідчить про необхідність формування дворівневої інвестиційної політики: на загальнодержавному рівні повинні бути сформовані нормативно-правові умови інвестування та чинники, що забезпечують зростання інвестиційної привабливості України, серед яких найголовнішими є зменшення податкового тиску, забезпечення економіко-політичної стабільності й визначення чіткої нормативно-правової бази регулювання інвестиційного процесу. На регіональному рівні державної інвестиційної політики необхідно створити принципово новий економічний механізм, який би, з одного боку, відповідав специфіці українського суспільства, а з іншого – забезпечував достатню ефективність інвестиційних ресурсів і стимулював зростання інвестиційних потоків у рамках територіально-економічної системи регіону та за її межами [24].

Слід зазначити ще й те, що Україна стоїть на

порозі вступу до ЄС, але членство в ЄС вимагає від нашої держави привести у відповідність цілу низку нормативних актів, особливо у сфері АПК, оскільки сільськогосподарський сектор на сьогоднішній день є найменш реформованим. Все це обумовлює актуальність теми статті.

Вагомий внесок у дослідження правового регулювання агроінвестиційної діяльності зробили такі вчені як М. Веденіна, І. Гиренко, І. Горіславська, В. Єрмоленко, І. Кобут, І. Миронець, Л. Панькова, О. Погрібний, О. Поліводський, Т. Проценко, В. Семчик, В. Сонюк, А. Статівка, Ю. Шемшученко, В. Янчук та інші науковці.

Незважаючи на значну кількість публікацій, здійснення системного аналізу агроінвестиційних правовідносин потрібно продовжувати, оскільки на сьогоднішній день права система України включає велику кількість законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини в аграрній та інвестиційній сферах. При цьому потреба у вдосконаленні відповідних сфер існує, тому що створення нормативно-правової бази щодо залучення та регулювання інвестицій та реформування АПК є одним з основних чинників формування сприятливого інвестиційного клімату, спрямованого на підвищення інвестиційної привабливості України, збільшення обсягів інвестицій, реалізацію інвестиційного потенціалу та зниження інвестиційних ризиків.

Метою статті є дослідження особливостей правового регулювання агроінвестиційної діяльності в Україні.

МАТЕРІАЛ І РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Всім відомий факт, що для відродження й подальшого нарощування потенціалу АПК потрібні значні інвестиції. Адже потенціал агросектору – це не лише родюча земля і люди, котрі на ній працюють, це також і основні засоби: обладнання, сільськогосподарська техніка тощо. Підраховано, що понад 90% цих засобів за останні 15 років виявились замортизованими, такими, що потребують термінової заміни. На це потрібно витратити щонайменше 400 мільярдів гривень. Тому, на жаль, український агропромисловий комплекс не є інвестиційно привабливим. Причин цього чимало. Це і нестабільність вітчизняного законодавства, і недосконалість судової системи, і часта зміна політики на рівні виконавчої влади, і нерозвиненість інфраструктури банківської системи, аграрного ринку, що не дає змоги контролювати ризики інвесторів, які прийдуть в Україну. Цей масив проблем треба якнайшвидше розв'язувати, залучивши до справи і політиків, і фахівців галузі. Дуже важливо створити в Україні умови для залучення інвестиційних ресурсів, адже нашим банкам нині важко надавати кредити через відсутність забезпечення.

Тому необхідним і актуальним у сучасних умовах є дослідження регулювання інвестиційних потоків в економіці України, проблем інвестиційної діяльності на рівні підприємств та інших суб'єктів інвестиційної діяльності. Слід звернути увагу на те, що процеси інвестування є досить складними і специфічними, ґрунтуються на великій кількості нормативно-правових актів, що регулюють

зазначені процеси, а нормативно-правова база постійно змінюється.

Українське інвестиційне законодавство традиційно складається із сукупності нормативно-правових актів, які включають: Закони України, укази Президента України, Постанови Уряду, накази відповідних інституцій, що організаційно керують інвестиційним процесом. Інвестиційне законодавство України упродовж 23 років незалежності в Україні нараховує майже тисячу законодавчих актів, які регулюють ту чи іншу сферу інвестиційної активності [22].

Основними етапами становлення нормативно-правової бази в Україні є :

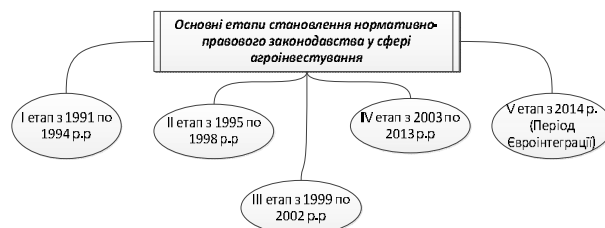

Рисунок 1 – Етапи становлення нормативно-правового законодавства сфери агроінвестування в Україні

I етап 1991 – 1994 рр. характеризується тим, що основні засади, які регулюють інвестиційну політику в незалежній Україні були проголошені в цей період, а саме: Закони України «Про підприємництво», «Про підприємства в Україні», «Про власність», «Про господарські товариства», «Про зовнішньоекономічну діяльність», «Про інвестиційну діяльність», «Про банки та банківську діяльність», «Про іноземні інвестиції».

З огляду на інвестиційну діяльність, найбільш вагомими серед законодавчих актів є такі як:

- Закон України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» від 17 жовтня 1990 р. який визначає умови, зміст і межі пріоритетності розвитку соціальної сфери села та агропромислового комплексу в структурі народного господарства, сприяє соціальній захищеності сільського населення [2].

- Закон України «Про підприємництво» від 7 лютого 1991 р. визначає загальні правові, економічні та соціальні засади здійснення підприємницької діяльності (підприємництва) громадянами та юридичними особами на території України, встановлює гарантії свободи підприємництва та його державної підтримки [3].

- Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18 березня 1991 р. котрий визначає загальні правові, економічні та соціальні умови інвестиційної діяльності на території України, зміст прав, інтересів і відповідальності суб'єктів інвестиційної діяльності. Поряд з поняттям і видами іноземних інвестицій, а також суб'єктів і об'єктів інвестиційної діяльності, визначено порядок здійснення та загальні засади державного регулювання цієї діяльності в Україні [4].

- Закон «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. спрямований на впровадження правового регулювання зовнішньоекономічної

діяльності, включаючи зовнішню торгівлю, економічне, науково-технічне співробітництво, спеціалізацію та кооперацію в галузі виробництва, науки і техніки, економічні зв'язки в будівництві, на транспорті, експедиторських, страхових, розрахунково-кредитних та інших банківських операцій, надання різноманітних послуг [5].

- Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 1 травня 1991р. визначає правові основи банків, порядок створення і основні принципи їх діяльності відповідно до Декларації про державний суверенітет України та Закону України «Про економічну самостійність Української РСР». Йдеться про умови створення комерційних банків, у тому числі й за участю іноземних фізичних і юридичних осіб, вимоги до оформлення установчих документів банків [6].

- Закон України «Про цінні папери та фондову біржу» від 18 червня 1991р. визначає умови і порядок випуску цінних паперів, а також регулює посередницьку діяльність в організації обігу цінних паперів. Даний закон втратив чинність, на даний час є новий Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23 лютого 2006 р. № 3480-IV [7].

- Закон України «Про захист іноземних інвестицій на Україні» від 10 вересня 1991 р. визначає положення щодо захисту інвестицій, прибутків, законних прав та інтересів іноземних інвесторів на території держави, наголошує на необхідності дотримуватись законодавства України іноземними інвесторами та не завдавати шкоди її державним, соціальним та економічним інтересам, гарантує перерахування за кордон прибутків іноземних інвесторів, отриманих на законних підставах, дає можливість реінвестувати прибутки на території України, встановлює порядок сплати податків іноземними інвесторами [8].

Слід зазначити, що невизначеність інвестиційної політики виявилась у постійних змінах законодавства, що регулює підприємницьку діяльність. Наприклад, тільки один Закон України «Про підприємництво» в середньому змінювався за рік не менше п'яти разів. В цілому закони, що регулювали підприємницьку й інвестиційну діяльність, мали декларативний характер, оскільки не створювали інституційних гарантій підприємництва, забезпечення соціальних потреб [23].

Цими законами визначалися правові, економічні та соціальні умови здійснення підприємницької та інвестиційної діяльності громадянами та юридичними особами, організаційний механізм її здійснення; відбувалося гарантування прав власності у приватній, колективній, державній формах; визначалися гарантії свободи підприємництва, його державної підтримки; види та організаційні форми підприємств, підприємницької та інвестиційної діяльності; види господарських товариств; рівність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності (вітчизняних та зарубіжних).

II етап припадав на 1995–1998 рр. і був спрямований на подолання глибокої кризи української економіки. Одним із найважливіших завдань було відновлення довіри населення до державної влади та підтримки соціально-

економічних реформ. Головною ознакою етапу стала трансформація ролі держави в економіці перехідного періоду. Однак це не привело до зміни загальної курсу на побудову ринкової системи господарювання, а пасивна роль держави не змінилася активними організаційно-економічними і соціальними заходами [23].

Важливим етапом формування механізму управління інвестиційним процесом у державі стало прийняття таких законодавчих актів :

- Постанова КМУ «Про Концепцію регулювання інвестиційної діяльності в умовах ринкової трансформації економіки» від 1 червня 1995 р. визначає принципи регулювання інвестиційної діяльності з урахуванням реальної економічної ситуації, перспективи залучення інвестицій та їх використання. Метою впровадження її в умовах ринкової трансформації економіки є створення конкурентного середовища, реалізація Програми структурної перебудови економіки України, визначення пріоритетного спрямування інвестицій [19].

- Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19 березня 1996 р. визначає особливості режиму іноземного інвестування на території України, виходячи з цілей, принципів і положень законодавства України [9].

- Закон України «Про фінансовий лізинг» від 16 грудня 1997 р. визначає загальні правові та економічні засади фінансового лізингу [10].

III етап 1999–2002 рр. являється одним із значних у формуванні системи управління інвестиційним процесом, основними законодавчими актами цього періоду являються:

- Закон України «Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів підприємницької діяльності, створених з використанням майна та коштів вітчизняного походження» від 17 лютого 2000 р. спрямовано на захист конкуренції між суб'єктами підприємницької діяльності, створеними без залучення коштів або майна (майнових чи немайнових прав) іноземного походження, та суб'єктами підприємницької діяльності, створеними за участю іноземного капіталу, забезпечення державного захисту вітчизняного виробника та конституційних прав і свобод громадян України [11].

- Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та інвестиційні фонди)» від 15 березня 2001 р. визначає правові та організаційні основи створення, діяльності та відповідальності суб'єктів спільного інвестування, особливості управління їх активами, встановлює вимоги до складу, структури та зберігання активів, особливості розміщення та обігу цінних паперів інститутів спільного інвестування, порядок та обсяг розкриття інформації інститутами спільного інвестування з метою залучення та ефективного розміщення фінансових ресурсів інвесторів тощо. Даний закон втратив чинність на даний час, є новий Закон України «Про інститути спільного інвестування» від 5 липня 2012 року № 5080-VI [12].

- Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04 липня 2002 р. визначає правові, економічні та організаційні засади державного

регулювання інноваційної діяльності в Україні, встановлює форми стимулювання державою інноваційних процесів і спрямований на підтримку розвитку економіки України інноваційним шляхом. Слід відмітити, що основою цього закону є те, що державна підтримка надається не тільки державним підприємствам, але й підприємства всіх форм власності, які мають статус інноваційних, що значно стимулює розвиток підприємництва [13].

Слід зазначити, що можливості вітчизняних інвесторів обмежені, а тому Україна, як і цілий ряд інших держав, надає великого значення залученню іноземних інвестицій. Тому саме на *IV етап 2003 – 2013 рр.* ухвалено чимало законодавчих і нормативних актів, спрямованих на правове регулювання інвестиційної діяльності. Серед них слід виділити:

- Господарський кодекс України, прийнятий 16 січня 2003 р. (зі змінами і доповненнями). В даному нормативному акті чітко визначено, які суб'єкти є іноземними інвесторами, встановлено види іноземних інвестицій та форми їх здійснення. Чітко визначено органи, які здійснюють державну реєстрацію іноземних інвестицій та встановлено вимоги надання права на одержання пільг та гарантій лише зареєстрованим іноземним інвестиціям. В Кодексі визначена межа внесення іноземної інвестиції в статутний капітал підприємства для визнання його підприємством з іноземними інвестиціями – не менше 10 відсотків та встановлено ряд інших гарантій та норм [1].

- Закон України «Про фермерське господарство» від 19 червня 2003 р., який визначає правові, економічні та соціальні засади створення та діяльності фермерських господарств як прогресивної форми підприємницької діяльності громадян у галузі сільського господарства України. Він спрямований на створення умов для реалізації ініціативи громадян щодо виробництва товарної сільськогосподарської продукції, її переробки та реалізації на внутрішньому і зовнішньому ринках, а також для забезпечення раціонального використання і охорони земель фермерських господарств, правового та соціального захисту фермерів України [14].

- Закон України «Про державну підтримку сільського господарства в Україні» від 24 червня 2004 р. визначає основи державної політики у бюджетній, кредитній, цінovій, регуляторній та інших сферах державного управління щодо стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції та розвитку аграрного ринку, а також забезпечення продовольчої безпеки населення [15].

- Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 1 липня 2010 р. визначає організаційно-правові засади взаємодії державних партнерів з приватними партнерами та основні принципи державно-приватного партнерства на договірній основі [16].

- Закон України «Про підготовку та реалізацію інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна» від 21 жовтня 2010 року № 2623-VI, який набрав чинності 1 січня 2012 року. Вказаним Законом визначаються правові та організаційні засади відносин, пов'язаних з підготовкою та реалізацією інвестиційних проектів за принципом

«єдиного вікна» та передбачається, зокрема, покладання на уповноважений орган функцій взаємодії із суб'єктами надання адміністративних та господарських послуг, що, у свою чергу, значно спростить порядок отримання послуг суб'єктом інвестиційної діяльності, необхідних для подальшої реалізації інвестиційного проекту [17].

- Закону України «Про індустріальні парки» від 21 червня 2012 р. визначає правові та організаційні засади створення і функціонування індустріальних парків на території України з метою забезпечення економічного розвитку та підвищення конкурентоспроможності територій, активізації інвестиційної діяльності, створення нових робочих місць, розвитку сучасної виробничої та ринкової інфраструктури [18].

На сьогодні в Україні все ще відбувається процес формування нормативно-правової бази в інвестиційній сфері. Також потрібно враховувати дуже складну політичну, фінансово-економічну ситуацію в Україні. На даний час бізнес переживає найважчі часи, яким притаманні такі негативні явища, як збитковість діяльності, скорочення обсягів виробництва, втрата ринків збуту, скорочення штатів та фонду оплати праці, переведення підприємств на неповний робочий тиждень.

Проте, все ж таки, Уряд намагається покращити становище і на розгляді у Верховній Раді України знаходиться низка законопроектів, що спрямовані на удосконалення регулювання відносин в інвестиційній сфері. Так, слід зазначити, що гармонізація законодавства України на даний час зорієнтована на вимоги Європейського союзу і це є **V етапом** становлення нормативно-правової бази в Україні.

Так, Кабінет міністрів України на своєму засіданні від 27 травня 2014 р., схвалив три законопроекти «Про державний контроль у сфері забезпечення безпечності та якості харчових продуктів і кормів, благополуччя тварин», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ідентифікації та реєстрації тварин» та «Про побічні продукти тваринного походження, що не призначені для споживання людиною».

Законопроекти підготувало Мінагрополітики. Згідно з повідомленням, за предметом правового регулювання проекти законів належать до пріоритетних сфер, в яких здійснюється адаптація законодавства України до законодавства Європейського союзу.

Метою проекту закону «Про державний контроль у сфері забезпечення безпечності та якості харчових продуктів і кормів, благополуччя тварин» є гармонізація законодавства України з Регламентами ЄС № 854/2004, № 882/2004, № 669/2009, Директивою Ради ЄС № 97/78/ЕС.

Законопроект визначає загальні принципи здійснення держконтролю за якістю виробництва свіжого м'яса, риби та рибних продуктів, моллюсків, сирого молока та молокопродуктів. Запровадження правового механізму здійснення державного контролю безпечності харчових продуктів та кормів, здоров'я та благополуччя тварин є невід'ємною складовою поліпшення якості роботи контролюючих органів.

Інший законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ідентифікації та реєстрації тварин» пропонує затвердити обов'язкові параметри ідентифікації та реєстрації фізичними особами тварин, які утримуються та розводяться для власного споживання. До Кодексу України про адміністративні правопорушення пропонується внести доповнення щодо застосування санкцій за порушення законодавства з ідентифікації та реєстрації тварин [21].

На засіданні Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 року була презентована Концепція реформування податкової системи, основними напрямками якої є скорочення кількості податків і зборів, реформування податку на прибуток, аграрного сектору, зарплатних податків (ПДФО та ЄСВ), зміни в адмініструванні податків, фінансова децентралізація та створення служби фінансових розслідувань [25].

Проте, дана Концепція реформування податкової системи не призведе до суттєвого полегшення умов ведення бізнесу та економічного зростання, а з урахуванням небажання розробляти реформи за участю громадськості, непрозорості процедур прийняття законопроектів, відсутності якості при їх розробці, реалізація Концепції, навпаки, може призвести до посилення тиску на суб'єктів господарювання та негативно вплинути на подальший розвиток бізнесу та національної економіки. Беззаперечно її потрібно доопрацювати із врахуванням думки бізнесу та громадськості. Незважаючи на активну роботу всіх гілок влади, українське законодавство, що регулює або впливає на інвестиційну діяльність, потребує вдосконалення.

На рівень привабливості іноземних інвестицій в сільське господарство України впливають, як позитивні такі і негативні фактори. З позитивних слід відмітити:

- наявність в Україні Закону «Про режим іноземного інвестування» та інших нормативно-правових актів;
- наявність в Україні великих площ родючих земель і кліматичних умов;
- багато дешевої робочої сили, великої кількості досвідчених спеціалістів сільського господарства;
- можливості виробляти і збувати конкурентоспроможну екологічно чисту сільськогосподарську продукцію і високоякісні продукти харчування;
- можливість вивозити на експорт і вигідно продавати вироблену товарну сільськогосподарську продукцію за межами України.

До негативних факторів належать:

- нестабільність законодавства щодо регулювання цивільних, господарських, аграрних і податкових відносин, яким визначаються гарантії пільг і переваг, що надаються іноземним інвесторам;
- невиправдане надання іноземним інвесторам пільг і переваг у здійсненні інвестиційної діяльності в обсягах, що перевищують обсяги пільг і переваг для вітчизняних інвесторів, і створення нерівних умов інвестування, які спричиняють шкоду державі і вітчизняним

інвесторам;

- недостатньо врегульоване питання виділення та обігу землі;
- система нарахування та стягнення податків і зборів в Україні є ускладненою і накладає помітне навантаження на підприємницьку діяльність. Більш того, недосконалим є механізм повернення ПДВ експортерам, а також застосування спеціальних податкових режимів [20].

ВИСНОВКИ. З метою поліпшення інвестиційного клімату, для підвищення конкурентоспроможності економіки України в інвестиційній сфері необхідно здійснити: розробку та впровадження системної стратегії залучення та спрямування інвестицій в Україну, яка має ґрунтуватися на загальній стратегії економічного розвитку, орієнтованої на розкриття конкурентних переваг країни.

В Україні поки що залишається невпорядкованим законодавство, зокрема і щодо надання преференцій бізнесу. Незважаючи на те, що уряд постійно вживає заходів з метою удосконалення нормативно-правової бази у сфері інвестиційної діяльності, вона, поза сумнівом, потребує удосконалення. Тому сьогодні необхідно удосконалити нормативно-правові умови регулювання інвестиційних потоків, забезпечити баланс взаємовідносин держави та приватного інвестора в системі державно-приватного партнерства, підвищити привабливість України для вкладень національного й іноземного капіталу в інноваційний розвиток країни. Необхідно створити стабільне законодавство, яке має забезпечувати державні гарантії захисту вітчизняних та іноземних інвестицій протягом тривалого часу, унормувати питання щодо страхування інвестиційних ризиків.

Без формування базових умов, необхідних для реалізації інвестиційного процесу, всі спроби поживити інвестиційний процес за допомогою заходів цілеспрямованого регулювання інвестиційних потоків, до яких відносяться пряме фінансування інвестиційних проектів, видача державних гарантій, пільгових кредитів і інших заходів, будуть неефективними [1].

ЛІТЕРАТУРА

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Закон України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» від 17 жовтня 1990 р. N 400-XII [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/400-12>
3. Закон України «Про підприємництво» від 7 лютого 1991 р. N 698-XII [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/698-12>
4. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18 березня 1991 р. N 1560-XII [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
5. Закон «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. N 959-XII [Електронний

ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

6. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 1 травня 1991р. N 2121-III [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>

7. Закон України «Про цінні папери та фондову біржу» від 18 червня 1991р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1201-12>

8. Закон України «Про захист іноземних інвестицій на Україні» від 10 вересня 1991 р. N 1540а-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1540%D0%B0-12>

9. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19 березня 1996 р. N 93/96-ВР [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>.

10. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 16 грудня 1997 р. № 723/97- ВР [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80>.

11. Закон України «Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів підприємницької діяльності створених з використанням майна та коштів вітчизняного походження» від 17 лютого 2000 р. № № 457-III [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1457-14>

12. Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та інвестиційні фонди)» від 15 березня 2001 р. N 2299-III [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2299-14>

13. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04 липня 2002 р. N 40-IV [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>

14. Закон України «Про фермерське господарство» від 19 червня 2003р., N 973-IV [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/973-15>

15. Закон України «Про державну підтримку сільського господарства в Україні» від 24 червня 2004 р. N 1877-IV [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1877-15>

16. Закон України «Про державно-приватне

партнерство» від 1 липня 2010 р. № 2404-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>

17. Закон України «Про підготовку та реалізацію інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна» від 21 жовтня 2010 року № 2623-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2623-17>

18. Закону України «Про індустриальні парки» від 21 червня 2012 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5018-17>

19. Постанова КМУ «Про Концепцію регулювання інвестиційної діяльності в умовах ринкової трансформації економіки» від 1 червня 1995р. № 384 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/384-95-%D0%BF>

20. Єрмоленко В.М. Аграрне право України [Текст]: [Навч. Посіб.] / В.М. Єрмоленко. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 608 с.

21. Кабмін схвалив три євроінтеграційні законопроекти у сфері АПК [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://apk.rbc.ua/ukr/kabmin-odobriti-evrointegratsionnyh-zakonoproekta-v-27052014174600>

22. Косенко А.В. Нормативно-правовий механізм державного регулювання інвестиційних потоків в Україні [Електронний ресурс] / А.В. Косенко // Економіка будівництва і міського господарства – Режим доступу: http://donnasa.edu.ua/publish_house/journals/esgh/2013-2/10_Kosenko.pdf

23. Мартиненко В. Ф. Державне управління інвестиційним процесом в Україні [Текст]: Монографія / В. Ф. Мартиненко. – К. : Вид-во НАДУ, 2005. – 296 с.

24. Новікова Л. Ф. Нормативно-правове забезпечення інвестиційної діяльності в Україні [Електронний ресурс] / Л. Ф. Новікова // Економічний простір. – 2009. – № 27. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/009_27/Stati/7PDF.pdf.

25. Реанімаційний пакет реформ «Заява експертів ініціативи. Реанімаційний Пакет Реформ. Урядова Концепція реформування податкової системи – чого слід очікувати бізнесу?» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://platforma-reform.org/?p=680>

STATUTORY REGULATION OVER AGRO-INVESTMENT ACTIVITY IN UKRAINE

L. Chekanska

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

vul. Heroyiv Oborony, 11, Kyiv, 03041, Ukraine. E-mail: Lorik-c@yandex.ua

The article studies the peculiarities of the current situation of the statutory regulation over controlling agro-investment streams in Ukraine. Whereas agribusiness is the basic sector of the economics of Ukraine, substantial investment resources are required to provide effective functioning. However, in Ukraine investment activity of domestic and foreign investors is to a considerable degree restrained by unfavorable investment environment, a great number of external and domestic factors.

That is why the question of improving the efficiency of the investment process is most essential at the current stage of the state economics development. The article highlights main drawbacks of the legal framework concerning performing investment activity and the effect changes in the legal framework have on the bulk of the inflow of foreign investments. Whereas the key pillar of the strategic course of Ukraine's external policy is EU integration, the principal legal acts connected with EU integration processes are analyzed as well as the ways for further development of national economy taking into accounts Ukraine's EU choice.

Key words: agro-industrial complex, state control, investment activity, investment climate, investment process.

REFERENCES

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (2003), Commercial Code of Ukraine on January 16, 2003 (as amended), available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2404-17> (Accessed 16 January 2003).
2. The Verkhovna Rada of Ukraine (1990), The Law of Ukraine "On the priority of social development of rural areas and agriculture in on-farm natural", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/400-12> (Accessed 17 October 1990).
3. The Verkhovna Rada of Ukraine (1991), The Law of Ukraine "On Entrepreneurship", available at: zakon2.rada.gov.ua/laws/show/698-12 (Accessed 07 February 1991).
4. The Verkhovna Rada of Ukraine (1991), The Law of Ukraine "On investment activity", available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (Accessed 18 March 1991).
5. The Verkhovna Rada of Ukraine (1991), The Law of Ukraine "On Foreign Economic Activity", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12> (Accessed 16 April 1991).
6. The Verkhovna Rada of Ukraine (1991), The Law of Ukraine "On Banks and Banking Activity", available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (Accessed 01 May 1991).
7. The Verkhovna Rada of Ukraine (1991), The Law of Ukraine "On Securities and the Stock Market", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1201-12> (Accessed 18 June 1991).
8. The Verkhovna Rada of Ukraine (1991), The Law of Ukraine "On the protection of foreign investment in Ukraine", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1540%D0%B0-12> (Accessed 10 September 1991).
9. The Verkhovna Rada of Ukraine (1996), The Law of Ukraine "On foreign investment", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80> (Accessed 19 March 1996).
10. The Verkhovna Rada of Ukraine (1997), The Law of Ukraine "Financial Leasing", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80> (Accessed 16 December 1997).
11. The Verkhovna Rada of Ukraine (2000), The Law of Ukraine "On elimination of discrimination in the taxation of business entities created with the use of the property and assets of national origin", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1457-14> (Accessed 17 February 2000).
12. The Verkhovna Rada of Ukraine (2001), The Law of Ukraine "Joint investment institutions (mutual and investment funds)", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2299-14> (Accessed 15 March 2001).
13. The Verkhovna Rada of Ukraine (2002), The Law of Ukraine "On innovation", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (Accessed 04 July 2002).
14. The Verkhovna Rada of Ukraine (2003), The Law of Ukraine "On the farm", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/973-15> (Accessed 19 June 2003).
15. The Verkhovna Rada of Ukraine (2004), The Law of Ukraine "On state support of agriculture in Ukraine", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/973-15> (Accessed 24 June 2004).
16. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), The Law of Ukraine "On public-private partnership", available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1877-15> (Accessed 01 July 2010).
17. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), The Law of Ukraine "On the preparation and implementation of investment projects on the principle of "single window", available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2404-17> (Accessed 21 October 2010).
18. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), The Law of Ukraine "On the industrial parks", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5018-17> (Accessed 21 June 2012).
19. Cabinet of Ministers of Ukraine "On the Concept of investment regulation in a market economy transformation" (1995) available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/384-95-%D0%BF> (Accessed 01 June 1995).
20. Yermolenko, V.M. (2010), *Ahrarne pravo Ukrainy* [Agrarian Law of Ukraine], Yurinkom Inter, Kyiv, Ukraine.
21. "Cabinet has approved three bills in European integration field of agriculture", *Kabmin skhvalyv try ievrointehratsijni zakonoproekty u sferi APK*, available at: <http://apk.rbc.ua/ukr/kabmin-odobril-tri-ievrointegratsionnyh-zakonoproekta-v-27052014174600> (Accessed 01 November 2014).
22. Kosenko, A.V. (2013), "Normatively legal mechanism of government control of investment streams is in Ukraine", *Normatyvno-pravovyy mekhanizm derzhavnoho rehuliuвання investytsijnnykh potokiv v Ukraini*, available at: http://donna.edu.ua/publish_house/journals/esh/2013-2/10_Kosenko.pdf (Accessed 01 November 2014).
23. Martynenko, V. F. (2005), *Derzhavne upravlinnia investytsijnym protsesom v Ukraini* [State management of the investment process in Ukraine], Monohrafya, NADU, Kyiv, Ukraine.
24. Novikova, L. F. (2009), "Regulatory support for investment in Ukraine" *Normatyvno-pravove zabezpechennia investytsijnoi diial'nosti v Ukraini*, vol. 27, available at: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/009_27/Stati/7PDF.pdf (Accessed 01 November 2009).
25. "Emergency care reform package "Statement experts initiated the intensive care reform package Governmental concept of reforming the tax system - what to expect business?", available at: <http://platforma-reform.org/?p=680> (Accessed 15 August 2014).

Стаття надійшла 10.01.2015